

De maand Shabān en de Nacht van Berāt: Kansen voor vergeving en zuivering

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾
سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ (١٣٣/٣)

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِيِّ ﷺ. قَالَ:
«قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَمْ أَرَكَ تَصُومُ مِنْ شَهْرٍ مِنَ الشُّهُورِ مَا تَصُومُ مِنْ شَعْبَانَ؟ فَقَالَ: ذَلِكَ شَهْرٌ يَغْفُلُ النَّاسُ عَنْهُ يَتَنَبَّهُ رَجَبٌ وَرَمَضَانٌ، وَهُوَ شَهْرٌ تُرْفَعُ فِيهِ الْأَعْمَالُ إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَأَجِبْ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ»
النَّسَائِيُّ، الصَّوْمُ ٧٠

Geliefde gelovigen!

De maand Shabān waarin wij ons bevinden, is een bijzondere periode die ons voorbereidt op de maand Ramadan. Het is niet slechts een overgangperiode om Ramadan te bereiken, maar een tijd van zelfreflectie waarin harten worden gezuiverd en intenties opnieuw worden bekeken. De vijftiende nacht van Sha‘bān, bekend als de Nacht van Barat, is een gezegende nacht waarin deze bezinning verdiept wordt en waarin de dienaar zich tot zijn Heer wendt in de hoop bevrijd te worden van zijn lasten. Met deze gevoelens en gedachten feliciteer ik jullie nu al met deze gezegende nacht, die wij op maandagavond 2 februari zullen beleven.

Beste broeders en zusters!

In religieuze zin betekent “barā’a” dat de dienaar zich van zijn zonden reinigt en zijn toevlucht zoekt tot de vergeving van Allah. Deze nacht mag geen nacht zijn waarin wij passief vergeving verwachten en de volgende ochtend terugkeren naar onze routines. Integendeel, het moet een nacht zijn waarin wij actief om vergeving vragen en ons leven opnieuw ordenen. Wanneer onze Verheven Heer zegt:
“Haast jullie naar de vergeving van jullie Heer en naar het paradijs, zo wijd als de hemelen en de aarde,”¹ leert Hij ons dat vergeving niet wordt verkregen door luiheid, maar door een bewuste toewending en oprechte inspanning.

Geliefde gemeenschap!

De maand Shabān is een maand waaraan onze Profeet ﷺ bijzondere aandacht schonk in zijn aanbidding. Volgens de overlevering van Usāma ibn Zayd (moge Allah tevreden met hem zijn) vastte de Boodschapper van Allah ﷺ vaak in deze maand. Toen hem gevraagd werd naar de reden, zei hij:

“Dit is een maand die door veel mensen wordt verwaarloosd, tussen Rajab en Ramadan. In deze maand worden de daden aan de Heer der Werelden voorgelegd. En ik wil dat mijn daden worden voorgelegd terwijl ik vast.”² Deze hadith waarschuwt ons om de maand Shabān niet te veronachtzamen en spoort ons aan tot een bewuste, aandachtige vorm van aanbidding, ver weg van achteloosheid.

Waardevolle gelovigen!

Onze Verheven Heer herinnert ons in de Heilige Koran aan de realiteit van het hiernamaals met de woorden: “Het boek (van de daden) wordt voorgelegd en je zult de zondaars zien vrezen voor wat erin staat. Zij zullen zeggen: ‘Wee ons! Wat voor boek is dit, dat niets kleins of groots onvermeld laat?’ En zij zullen alles wat zij hebben gedaan voor zich vinden. En jouw Heer doet niemand onrecht.”³ De Nacht van Barat is, in het licht van deze en soortgelijke goddelijke herinneringen, een moment om onszelf ter verantwoording te roepen. Er is geen specifieke, vastgestelde vorm van aanbidding voor deze nacht. Maar het verrichten van het gebed, het doen van smeekbeden, berouw, het vragen om vergeving, het gedenken van Allah, reflectie en het reciteren van de Koran passen bij de geest van deze nacht. Het belangrijkste is niet de hoeveelheid aanbidding, maar de oprechtheid en de weerslag ervan in ons leven.

Beste broeders en zusters!

De Nacht van Barat is een oproep om ons met een zuiver hart voor te bereiden op de naderende maand Ramadan. Laten wij deze nacht niet alleen benutten om Allah om vergeving te vragen, maar ook om vergevingsgezinde mensen te zijn, verantwoordelijkheid te nemen en ons leven te verbeteren. Laten wij onze harten reinigen van wrok en gekwetstheid en onze woorden en daden kritisch bekijken.
O Allah! Maak ons tot dienaren die zich tot Uw vergeving wenden, zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheden en naar Uw barmhartigheid haasten. Schenk ons de mogelijkheid om de maand Shabān op de juiste wijze te benutten en ons in gezondheid en volle overtuiging de Ramadan te laten bereiken. Āmīn.

¹ Āl-i Imrān, 3:133

² Nesāī, Savm, 70

³ Kehf, 18:49